

[Bladt.]

Udvalget har også beskæftiget sig med de personalemæssige problemer, der vil opstå ved fondens ophævelse, og jeg finder det helt i sin orden, at der tages hensyn til de folk, der gennem en lang årrække har haft deres virke og eksistensbasis inden for denne institution.

Idet jeg i øvrigt henviser til betænkningen og de bemærkninger, der følger lovforslaget, kan jeg på mit partis vegne anbefale lovforslaget til en velvillig modtagelse og behandling.

Ejnar Hausen: Jeg må på mit partis vegne hilse det foreliggende lovforslag med tilfredshed.

Sønderjysk Hypoteklånepfond blev stiftet i 1927, kun 7 år efter genforeningen, og er en af de ophjælpningsforanstaltninger, der i disse og de følgende år blev gennemført. Det var i en tid, da virkningen gjorde sig gældende af den tyske marks sammenbrud sammen med den totale ribning af det sønderjyske landbrug, ja, af hele landsdelen, i krigsårene 1914-18. Men også omlægningen af det sønderjyske landbrug efter dansk mønster var en meget hård belastning. Fondens skulle hjælpe på den kolossale kapitalmangel i landsdelen som følge af de nævnte forhold. Den skulle skabe mulighed for en fornuftig andenprioritering af landbrugsejendomme. Den opfyldte denne mission på en udmærket måde i de 3 år, dens virketid i loven var fastsat til.

Ved senere revision af loven udvidedes dens virkefelt og virketid, og den var et udmærket supplement til den akkordlovgivning, det blev nødvendigt at gennemføre i de værste kriseår først i 1930erne; da blev også renten nedsat.

Loven har været en særdeles god hjælp for det sønderjyske landbrug i disse vanskelige år. Den har været med til at stabilisere forholdene og dæmpe den uro, der i de år med de forskellige bevægelser var i landsdelen.

Nu da restgælden på udlånene er nedbragt til 6,6 mill. kr. fra de 20 millioner og disse lån alle som følge af inflation og prisstigninger er placeret inden for panteværdien og for de flestes vedkommende inden for en normal førsteprioritetsgrænse, er der ingen risiko forbundet med disse lån.

Heldigvis har udviklingen ført med sig, at de sønderjyske sparekasser nu er kommet nogenlunde på linje med sparekasserne nord for Kongeåen i modsætning til i 1920- og 1930erne, hvor deres indlånsmidler var mikroskopisk små, og det er glædeligt, at de sønderjyske sparekasser nu er i stand til at overtage disse lån, restgælden på de resterende lån, og derved frigøre staten, som det fremgår af lovforslaget.

Som det er nævnt, er administrationen af de nu så meget nedbragte lån efterhånden blevet meget dyr, ja, så dyr, at låntagerne i 1957-58 måtte ekstra indbetale 1 pct. af hovedstolen til administrationen. Dette blev i mange tilfælde mere end renterne af restgælden og skabte en del røre blandt låntagerne.

En afvikling af fonden og overtagelse af lånene af de stedlige sparekasser, der vil kunne administrere lånene i de forholdsvise få år, der endnu er tilbage, til de er afdraget, sammen med deres øvrige udlånsvirksomhed, er absolut en god ordning.

Jeg har med tilfredshed bemærket, at det af finansministeren den 13. december 1957 nedsatte udvalg har været opmærksom på, at de i fonden ansatte, direktøren, bogholderen og kontorfuldmægtigen, eventuelt vil komme i en vanskelig stilling ved en afvikling af fondens virksomhed, og jeg håber, at mange års fortjenstfulde og ofte brydsomme arbejde må kunne afløses af anden passende beskæftigelse.

Mit parti vil gerne være med til at gennemføre det fremsatte lovforslag. Vi foreslår, at det får en hurtig behandling i et udvalg, for at vi dér kan se på enkeltheder og navnlig for at gøre det muligt for folk uden for tinget at henvende sig til udvalget.

Clausen (Olufskjær): Jeg kan på mit partis vegne på det varmeste anbefale lovforslaget.

Den ordning, det her drejer sig om, har været til overordentlig stor hjælp for landsdelen, navnlig da man fra anden side stillede store midler til rådighed i jordkampen, som vi fik heldigt afviklet. Jeg er særdeles tilfreds med, at det bliver de lokale pengeinstitutter, som får med afviklingen at gøre; derved vil administrationsomkostningerne blive væsentlig mindre. Det vil glæde mig meget, om man fra samme side ville